

הגדה של פסח

עדות המזרח

אדיר במלוכה

חמי נוהג לשורר שירה זו אשכנזי, שלא נמצא בהגדות ספרדיות.

כי לו נאה, כי לו יאה.

אדיר במלוכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

דגול במלוכה, הדור כהלכה, ותיקיו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

זכאי במלוכה, חסין כהלכה טפסריו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

יחיד במלוכה, כביר כהלכה למודיו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

מושל במלוכה, נורא כהלכה סביביו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

עניו במלוכה, פודה כהלכה, צדיקיו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

קדוש במלוכה, רחום כהלכה שנאניו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

תקיף במלוכה, תומך כהלכה תמימיו יאמרו לו:
לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה,
כי לו נאה, כי לו יאה.

קדש - ליל שבת

מוזגין לו כוס ראשון ומקדש עליו

מזמור לְדוד יהוה רעי לא אחסר: בנאות דשא ירביצני על-מי
מנחות ינהלני: נפשי ישוב ינחני במעגלי צדק למען שמו: גם
כי-אלך בגיא צלמות לא-אירא רע כי-אתה עמדי שבטך ומשענתך
המה ינחמני: תערך לפני שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי בوسی
רויח: אף טוב וחסד ירדפוני כל-ימי חיי ושבתי בבית-יהוה לאורך
ימים:

יום הששי: ויכלו השמים והארץ וכל-צבאם: ויכל אלהים ביום
השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל-מלאכתו
אשר עשה: ויברך אלהים את-יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת
מכל-מלאכתו אשר-ברא אלהים לעשות:

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר-תקראו אתם במועדם:
ויזכר משה את-מועדי יהוה אל-בני ישראל:

סברי מרנן - לחיים

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנו מכל-עם
ורוממנו מכל-לשון. וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יהוה אלהינו
באהבה. שבתות למנוחה ומועדים לשמחה. חגים וזמנים לששון.
את יום השבת הזה ואת יום חג המצות הזה. את יום טוב מקרא
קדש הזה. זמן חרותנו. באהבה מקרא קדש וזכר ליציאת מצרים. כי
בנו בחרת ואותנו קדשת מכל-העמים. ושבחות ומועדי קדשך
באהבה וברצון בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה יהוה. מקדש
השבת וישראל והזמנים:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן
הזה:

וישתו בהסבה

קדש - מוצאי שבת

מוזגין לו כוס ראשון ומקדש עליו

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדים:
וידבר משה את-מועדי יהוה אל-בני ישראל:

סברי מרגן - לחיים

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנו מכל-עם
ורוממנו מכל-לשון. וקדשנו במצותיו. ונתת לנו יהוה אלהינו
באהבה. מועדים לשמחה. תגים וזמנים לששון. את יום חג המצות
הזה. את יום טוב מקרא קדש הזה. זמן חרותנו. באהבה מקרא קדש
זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל-העמים.
מועדי קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה יהוה. מקדש
ישראל והזמנים:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא מאורי האש:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. המבדיל בין קדש לחל. ובין
אור לחשך. ובין ישראל לעמים. ובין יום השביעי לששת ימי
המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת. ואת יום השביעי
מששת ימי המעשה הקדשת והבדלת. והקדשת את עמך ישראל
בקדשתך. ברוך אתה יהוה. המבדיל בין קדש לקדש:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן
הזה:

וישתו בהסבה

אדיר הוא.

חמי נהג לשורר שירה זו אשכנזי, שלא נמצא בהגדות ספרדיות.

אדיר הוא. אדיר הוא.

יבנה ביתו בקרוב.

במהרה במהרה בימינו בקרוב.

אל בנה. אל בנה. בנה ביתך בקרוב:

בחור הוא. גדול הוא. דגול הוא.

יבנה ביתו בקרוב.

במהרה במהרה בימינו בקרוב.

אל בנה. אל בנה. בנה ביתך בקרוב:

הדור הוא. נתיק הוא. זכאי הוא. חסיד הוא.

יבנה ביתו בקרוב.

במהרה במהרה בימינו בקרוב.

אל בנה. אל בנה. בנה ביתך בקרוב:

טהור הוא. יחיד הוא. כביר הוא. למוד הוא. מלך הוא. נורא הוא.

סגיב הוא. עוזו הוא. פודה הוא. צדיק הוא.

יבנה ביתו בקרוב.

במהרה במהרה בימינו בקרוב.

אל בנה. אל בנה. בנה ביתך בקרוב:

קדוש הוא. רחום הוא. שדי הוא. תקיף הוא.

יבנה ביתו בקרוב.

במהרה במהרה בימינו בקרוב.

אל בנה. אל בנה. בנה ביתך בקרוב:

חד גדיא

חד גדיא, חד גדיא
דובין אבא בתרי זווי,
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא שונרא ואכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא כלבא ונשף לשונרא,
דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא חוטרא והכה לכלבא,
דנשף לשונרא,
דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא נורא ושרף לחוטרא,
דהכה לכלבא,
דנשף לשונרא,
דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא מיא וכבה לנורא,
דשרף לחוטרא,
דהכה לכלבא,
דנשף לשונרא,
דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא תורא ושתה למיא,
דכבה לנורא,
דשרף לחוטרא,
דהכה לכלבא,
דנשף לשונרא,

דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא השוחט ושחט לתורא,
דשתה למיא,
דכבה לנורא,
דשרף לחוטרא,
דהכה לכלבא,
דנשף לשונרא,
דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא מלאך המות
ושחט לשוחט,
דשחט לתורא,
דשתה למיא,
דכבה לנורא,
דשרף לחוטרא,
דהכה לכלבא,
דנשף לשונרא,
דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא הקדוש ברוך הוא
ושחט למלאך המות,
דשחט לשוחט,
דשחט לתורא,
דשתה למיא,
דכבה לנורא,
דשרף לחוטרא,
דהכה לכלבא,
דנשף לשונרא,
דאכלה לגדיא,
דובין אבא בתרי זווי.
חד גדיא, חד גדיא.

קדש - שאר לילות

מוזגין לו כוס ראשון ומקדש עליו

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר-תקראו אתם במועדם:
וידבר משה את-מעדי יהוה אל-בני ישראל:

סברי מרנן - לחיים

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנו מכל-עם
ורוממנו מכל-לשון. וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יהוה אלהינו
באהבה. מועדים לשמחה. חגים וזמנים לששון. את יום חג המצות
הזה. את יום טוב מקרא קדש הזה. זמן חרותנו. באהבה מקרא קדש
זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל-העמים.
מועדי קדשך בשמחה ובששון הנחתלתנו. ברוך אתה יהוה. מקדש
ישראל והזמנים:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן
הזה:

וישתו בהסבה

יִרְחָץ

יטול ידיו בשביל טבול הכרפס ולא יברך על נטילת ידיים כי כל דבר שטבולו באחד משבעה משקין צריך נטילה ואשרי הנזהר ליטול ידיו לטיבול משקה בכל השנה

כֶּרֶפֶס

יקח כרפס פחות מכזית כדי שלא יתחייב בברכה אחרונה ויטבל אותו במי המלח ויברך ויכוין לפטור בברכה זו גם אכילת מרור

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

ויאכל אותו בלי הסבה ויזהר להשאיר מהכרפס כדי שיהיה סוד הקערה שלם עד אכילת מצה ומרור.

יִחַץ

יקח מצה האמצעית ויחלקנה לשני חלקים חלק אחד גדול כצורת "ו" ויצניענו לאפיקומן וחלק השני קטן כצורת "ד" יניחנו בין שתי המצות.

מִגִּיד

אומרים ההגדה בשמחה ובקול רם והיא ספור יציאת מצרים שהיא מצות עשה מן התורה

מגביהין את הקערה ואומרים

הָא לַחֲמַא עֲנִיא. דִּי אָכְלוּ אַבְהֵתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וְיִכּוּל. כָּל דְּצָרִיף יִיתִי וְיִפְסָח. הַשְׁתָּא הָכָא. לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הַשְׁתָּא הָכָא עֲבָדִי. לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּנֵי חוּרִין:

שְׁמוֹנָה יָמֵי מִילָה,

שְׁבַעַה יָמֵי שְׁבֻתָא,

שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה,

חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,

אַרְבַּע אֲמָהוֹת,

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,

שְׁנֵי לַחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאַרְץ.

אֶחָד עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ?

אֶחָד עֶשֶׂר אָנִי יוֹדֵעַ:

אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵּיָא,

עֲשָׂרָה דְּבְרֵיָא,

תְּשַׁעַה יָרַחֵי לָדָה,

שְׁמוֹנָה יָמֵי מִילָה,

שְׁבַעַה יָמֵי שְׁבֻתָא,

שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה,

חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,

אַרְבַּע אֲמָהוֹת,

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,

שְׁנֵי לַחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאַרְץ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ?

שְׁנַיִם עֶשֶׂר אָנִי יוֹדֵעַ:

שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻתֵיָא,

אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵּיָא,

עֲשָׂרָה דְּבְרֵיָא,

תְּשַׁעַה יָרַחֵי לָדָה,

שְׁמוֹנָה יָמֵי מִילָה,

שְׁבַעַה יָמֵי שְׁבֻתָא,

שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה,

חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,

אַרְבַּע אֲמָהוֹת,

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,

שְׁנֵי לַחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאַרְץ.

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ?

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר אָנִי יוֹדֵעַ:

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מִדְּיָא.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻתֵיָא,

אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵּיָא,

עֲשָׂרָה דְּבְרֵיָא,

תְּשַׁעַה יָרַחֵי לָדָה,

שְׁמוֹנָה יָמֵי מִילָה,

שְׁבַעַה יָמֵי שְׁבֻתָא,

שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה,

חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,

אַרְבַּע אֲמָהוֹת,

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת,

שְׁנֵי לַחוֹת הַבְּרִית,

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאַרְץ.

אָחד מי יודע

אָחד מי יודע?
אָחד אָני יודע:
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁנִים מי יודע?
שְׁנִים אָני יודע:
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית.
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁלֹשָׁה מי יודע?
שְׁלֹשָׁה אָני יודע:
שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת,
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

אַרְבַּע מי יודע?
אַרְבַּע אָני יודע:
אַרְבַּע אַמָּהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת,
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

חֲמִשָּׁה מי יודע?
חֲמִשָּׁה אָני יודע:
חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,
אַרְבַּע אַמָּהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת,
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שֵׁשׁ מי יודע?
שֵׁשׁ אָני יודע:
שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה,
חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,
אַרְבַּע אַמָּהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת,
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שִׁבְעָה מי יודע?
שִׁבְעָה אָני יודע:
שִׁבְעָה יָמֵי שְׁבָתָא,
שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה,
חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,
אַרְבַּע אַמָּהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת,
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁמוֹנֶה מי יודע?
שְׁמוֹנֶה אָני יודע:
שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה,
שִׁבְעָה יָמֵי שְׁבָתָא,
שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה,
חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,
אַרְבַּע אַמָּהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת,
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

תִּשְׁעָה מי יודע?
תִּשְׁעָה אָני יודע:
תִּשְׁעָה יָרְחֵי לְדָה,
שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה,
שִׁבְעָה יָמֵי שְׁבָתָא,
שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה,
חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,
אַרְבַּע אַמָּהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת,
שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

עֶשְׂרֵה מי יודע?
עֶשְׂרֵה אָני יודע:
עֶשְׂרֵה דְּבָרִיא,
תִּשְׁעָה יָרְחֵי לְדָה,

מה נשתנה

מוזגים כוס שני. (הבעל הבית ישפוך כל הכוס בעת אמירת העשר מכות, ולא ישתה.) מסלקים את הקערה כאלו כבר אכלו כדי שיראו התינוקות וישאלו.

מה נשתנה הלילה הזה. מכל הלילות:

שְׁבָכַל-הַלִּילוֹת אין אֲנַחְנוּ מְטַבְּלִין אֶפִּילוּ פֶּעַם אַחַת.

וְהַלִּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים:

שְׁבָכַל-הַלִּילוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין חֶמֶץ אוּ מִצָּה.

וְהַלִּילָה הַזֶּה כָּלוּ מִצָּה:

שְׁבָכַל-הַלִּילוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין שָׂאֵר יְרֻקוֹת.

וְהַלִּילָה הַזֶּה מְרוֹר:

שְׁבָכַל-הַלִּילוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין וְשׁוֹתִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסַבִּין.

וְהַלִּילָה הַזֶּה כָּלָנוּ מְסַבִּין:

עבדים היינו

מחזירים הקערה למקומה על השולחן ואומר ההגדה, ותהיה המצה מגולה בשעת אמירת ההגדה. ורק בעת שאוחז הכוס בידו יכסנה

עֲבָדִים הָייֵנוּ לִפְרָעָה בְּמִצְרַיִם. וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם. בְּיַד חֲזָקָה. וּבְרוּרָע נְטוּיָה. וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אַבּוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם עַד־יֵין אֲנַחְנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ. מִשְׁעַבְדִּים הָייֵנוּ לִפְרָעָה בְּמִצְרַיִם. וְאֵפֶלּוּ כָּלָנוּ חֲכָמִים. כָּלָנוּ נְבוֹנִים. כָּלָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה. מִצָּוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם וְכָל-הַמְרָבָה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מִשְׁבָּח:

מעשה שהיה בבני ברק

מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן-עֲזַרְיָה. וְרַבִּי עֲקִיבָא. וְרַבִּי טַרְפוֹן. שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבִנְי בֶּרֶק. וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל-אוֹתוֹ הַלֵּילָה. עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם. רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית:

אמר רבי אלעזר בן-עזריה. הרי אני כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות. עד שדרשה בן זומא שנאמר. למען תזכר את-יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך. הימים. כל ימי חייך. הלילות. וחכמים אומרים. ימי חייך. העולם הזה. כל ימי חייך. להביא לימות המשיח:

ארבעה בנים

ברוך המקום ברוך הוא. ברוך שנתן תורה לעמו ישראל. ברוך הוא. כנגד ארבעה בנים דברה תורה. אחד חכם. ואחד רשע. ואחד תם. ואחד שאינו יודע לשאל:

חכם מה הוא אומר. מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה יהוה אלהינו אתכם. אף אתה אמור לו בהלכות הפסח. אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן:

רשע מה הוא אומר. מה העבדה הזאת לכם. לכם ולא לו. ולפי שהוציא את-עצמו מן הכלל. כפר בעקר. אף אתה הקהה את-שניו ואמור לו. בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים. לי ולא לו. ואלו היה שם לא היה נגאל:

תם מה הוא אומר. מה-זאת. ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים:

ושאינו יודע לשאל. את פתח לו. שנאמר. והגדת לבנך ביום ההוא לאמר. בעבור זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים:

יכול מראש חודש

יכול מראש חודש. תלמוד לומר ביום ההוא. אי ביום ההוא. יכול מבעוד יום. תלמוד לומר בעבור זה. בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שמצה ומרור מנחים לפניך:

ברכה מעין שלוש

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם.

על הגפן ועל פרי הגפן

ועל תנובת השדה. ועל ארץ חמדה טובה ורחבה. שרצית והנחלת לאבותינו. לאכל מפריה. ולשבוע מטובה. רחם יהוה אלהינו עלינו ועל ישראל עמך. ועל ירושלים עירך. ועל הר ציון משכן כבודך. ועל מזבחך. ועל היכלך. ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. והעלנו לתוכה. ושמחנו בבנינה. ונברכך עליה בקדשה ובטהרה.

בשבת ורצה והחליצנו ביום השבת הזה.

ושמחנו ביום חג המצות הזה. ביום טוב מקרא קדש הזה.

כי אתה טוב ומטיב לכל. ונודה לך יהוה. אלהינו על הארץ

על יין של חוץ לארץ על יין של ארץ ישראל

ועל פרי הגפן. ועל פרי גפנה.

ברוך אתה יהוה. על הארץ ברוך אתה יהוה. על הארץ

ועל פרי הגפן. ועל פרי גפנה.

נרצה

לשנה הבאה בירושלים.

הן הם. יודו ויברכו. וישבחו. ויפארו. וישוררו. את־שמך מלכנו תמיד.
כי כל־פה לך יודה. וכל־לשון לך תשבח. וכל־עין לך תצפה. וכל־ברך
לך תברע. וכל־קומה לפניך תשתחוה. והלכבות ייראו. והקרוב
והכליות יזמרו לשמך. כדבר שנאמר. כל עצמותי יהוה
מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגדלו.

שועת עניים אתה תשמע. צעקת הדל תקשיב ותושיע.
וכתוב. רננו צדיקים ביהוה לישראל נאווה תהלה:

בפי	י שרים	תת ר ומם:
ובשפתי	צ דיקים	תת ב רף:
ובלשון	ח סידים	תת ק דש:
ובקרב	ק דושים	תת ה לל:

במקהלות רבבות עמך בית ישראל. שכן חובת כל־היצורים לפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. להודות. להלל. לשבח. לפאר. לרומם.
להדר. ולנצח. על־כל־דברי שירות ותשבחות דוד בן־ישי עבדך
משיחך: ובכן

ישתבח שמך לעד מלכנו. האל. המלך הגדול. והקדוש. בשמים
ובארץ. כי לך נאה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד שיר.
ושבחה. הלל. וזמרה. עז. וממשלה. נצח. גדלה. גבורה. תהלה.
ותפארת. קדשה. ומלכות. ברכות והודאות. לשמך הגדול והקדוש.
ומעולם ועד עולם אתה אל:

יהללוך יהוה אלהינו כל־מעשיך. וחסידך וצדיקים עושי רצונך.
ועמך בית ישראל. כלם ברנה יודו ויברכו וישבחו ויפארו את־שם
בבודך. כי לך טוב להודות ולשמך נעים לזמר. ומעולם ועד עולם
אתה אל. ברוך אתה יהוה מלך מהלל בתשבחות. אמן:

וישנה כוס רביעי בהסבה ואחר כך יברך ברכה אחרונה

מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו

מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו. ועבשיו קרבנו המקום
לעבדתו. שנאמר. ויאמר יהושע אל־כל־העם כה־אמר יהוה אלהי
ישראל בעבר הנקר ישבו אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם ואבי
נחור ויעבדו אלהים אחרים: ואקח את־אביכם את־אברהם מעבר
הנהר ואולך אותו בכל־ארץ כנען וארב [וארבה] את־זרעו ואתן־לו
את־יצחק: ואתן ליצחק את־יעקב ואת־עשו ואתן לעשו את־הר
שעיר לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו מצרים:

ברוך שומר הבטחתו לישראל. ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא. חשב
את־הקץ. לעשות כמה שאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים.
שנאמר. ויאמר לאברהם ידע תדע כי־גר יהיה זרעך בארץ לא להם
ועבדים וענו אתם ארבע מאות שנה: וגם את־הגוי אשר יעבדו דן
אנכי ואחרי־כן יצאו ברכש גדול:

יכסה את המצות ויאחז את הכוס בידו הימנית ויאמר

היא שעמדה לאבותינו ולנו. שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו.
אלא שבכל־דור ודור עומדים עלינו לכלותינו. והקדוש ברוך הוא
מצילנו מידם:

יניח הכוס על השלחן, ויגלה המצות עד לפיכך

ארמי אבד אבי

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו. שפרעה לא
גזר אלא על הזכרים. ולבן בקש לעקור את הכל. שנאמר.

אַרְמִי אֲבִד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִם וַיָּגֶר שָׁם בְּמִתִּי
מַעַט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרַב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם. אָנוּס עַל פִּי הַדְּבוּר:

וַיָּגֵר שָׁם. מִלְמַד שֶׁלֹּא יֵרֵד לְהַשְׁתַּקֵּעַ אֶלָּא לְגוּר שָׁם. שְׁנָאֹמֶר.
וַיֹּאמְרוּ אֶל-פְּרַעֲהַ לְגוּר בְּאַרְץ בְּאֵנוּ כִּי-אֵין מִרְעָה לְצֹאן אֲשֶׁר
לְעִבְדֶּיךָ כִּי-כָבֵד הָרַעַב בְּאַרְץ כְּנָעַן וְעַתָּה יִשְׁבוּ-נָא עִבְדֶּיךָ בְּאַרְץ גִּשְׁן:

בְּמַתִּי מֵעֵט. כְּמוֹ שְׁנָאֹמֶר. בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרִימָה
וְעַתָּה שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבִּי הַשָּׁמַיִם לָרֹב:

וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל. מִלְמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצוּיָנִים שָׁם:

לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם. כְּמוֹ שְׁנָאֹמֶר. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ
וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֵאדָּ מְאֹד וַתִּמְלֹא הָאָרֶץ אֹתָם:

וַרְבּ. כְּמוֹ שְׁנָאֹמֶר. רִבְכָּה כְּצִמְחַת הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְאִי
בַּעֲדֵי עֲדֵיִים שָׂדִים נִכְנּוּ וַיִּשְׁעֶרְךָ צִמְחַת וְאֵת עֵרֶם וְעָרִיָּה: וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ
וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ וְאֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי וְאֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי:

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ

עֲבֹדָה קָשָׁה:

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים. כְּמוֹ שְׁנָאֹמֶר. הִבָּה נִתְחַכְמָה לוֹ
פֶּן-יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי-תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף גַּם-הוּא עַל-שְׁנָאֵינוּ
וְנִלְחַם-בָּנוּ וְעָלָה מִן-הָאָרֶץ:

וַיַּעֲנוּנוּ. כְּמוֹ שְׁנָאֹמֶר. וַיִּשְׁימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לִמְעַן עֲנֹתוֹ
בְּסִבְלָתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפְרַעֲהַ אֶת-רַעְמֶסֶס:

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה. כְּמוֹ שְׁנָאֹמֶר. וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם
אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפֶרֶךְ:

לְמוֹלִיךְ עִמּוֹ בַּמִּדְבָּר
לְמַכָּה מַלְכִּים גְּדֹלִים
וַיַּהֲרֹג מַלְכִּים אֲדִירִים
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
וּלְעֹוג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
וַנִּתֵּן אֶרֶצָם לְנַחֲלָה
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ
שִׁבְשִׁפְלָנוּ זָכַר לָנוּ
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצְרֵינוּ
נָתַן לָחֶם לְכָל-בָּשָׂר
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

נִשְׁמַת כָּל-חַי תִּבְרַךְ אֵת שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ כָּל-בָּשָׂר תִּפָּאֵר
וְתִרְוַמֶם זָכְרְךָ מִלְּכָנוּ תְּמִיד. מִן-הָעוֹלָם וְעַד-הָעוֹלָם אֲתָה אֵל.
וּמִבְּלָעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל. וְעוֹנֶה וּמַרְחֵם.
בְּכָל-עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֵלָּא אֲתָה:

אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלֹהֶי כָל בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל-תּוֹלְדוֹת.
הַמְהַלֵּל בְּכָל-הַתְּשַׁבְּחוֹת. הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד. וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים.
וַיְהוֶה אֱלֹהִים אֲמֵת לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמְּעוֹרֵר יִשְׁנִים וְהַמְּקִיץ
נֹרְדָמִים. מַחְיֶה מֵתִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים. פּוֹקֵחַ עֲוִרִים. וְזוֹקֵף כְּפוּפִים.
הַמְּשִׁיחַ אֱלֹמִים. וְהַמְּפַעֵחַ נַעֲלָמִים. וְלֵךְ לְבָדֵךְ אֲנַחְנוּ מוֹדִים:

וְאֵלֹו פִּינוּ מִלֹּא שִׁירָה כֵּיָם. וְלִשְׁוֹנָנוּ רִנָּה כְּהֵמוֹן גָּלִיו. וְשִׁפְתוֹתֵינוּ
שֹׁבַח כְּמִרְחָבִי רִקִּיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרֵחַ. וַיְדִינוּ פְּרוֹשׁוֹת
כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם. וְרִגְלֵינוּ קִלּוֹת כְּאֵילָנוֹת. אֵין אֲנַחְנוּ מִסְּפִיקִין לַהֲדוֹת
לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְלִבְרַךְ אֶת-שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ. עַל-אֲחַת מֵאֲלָף אֲלָפֵי
אֲלָפִים וְרֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים. הַטּוֹבוֹת נָסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ
עִמָּנוּ וְעַם אֲבוֹתֵינוּ.

מִלְּפָנִים מִמִּצְרַיִם גְּאֻלָּתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרַעַב
וַנִּתֵּנוּ. וּבִשְׁבַע כִּלְכִּלָּתָנוּ. מִחֶרֶב הִצַּלָּתָנוּ. מִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ. וּמִחֲלָאִים
רָעִים וְרַבִּים דָּלִיתָנוּ. עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוֹנוּ חֲסִדֶּיךָ. עַל
כֵּן אֲבָרִים שְׁפִלְגָת בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שְׁנִפְחָת בְּאַפֵּינוּ. וְלִשְׁוֹן אֲשֶׁר
שָׁמַת בְּפִינוּ.

אָבן מַאָסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פֶּנֶה:
מֵאֵת יְהוָה הִיתָה זֹאת הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ:
מֵאֵת יְהוָה הִיתָה זֹאת הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ:
זֶה-הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:
זֶה-הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:

אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא:
אָנָּה יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא. אָנָּה יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא:

בְּרוּךְ הָבֵא בָשֶׁם יְהוָה בִּרְכֻנוֹכֶם מִבֵּית יְהוָה:
בְּרוּךְ הָבֵא בָשֶׁם יְהוָה בִּרְכֻנוֹכֶם מִבֵּית יְהוָה:
אֵל יְהוָה וַיָּאָר לָנוּ אֶסְרוּ-חַג בַּעֲבָתִים עַד-קֶרְנוֹת הַמְּזֻבָּח:
אֵל יְהוָה וַיָּאָר לָנוּ אֶסְרוּ-חַג בַּעֲבָתִים עַד-קֶרְנוֹת הַמְּזֻבָּח:
אֵלֵי אֶתָּה וְאוֹדֶךָ אֱלֹהֵי אֲרוֹמָמְךָ:
אֵלֵי אֶתָּה וְאוֹדֶךָ אֱלֹהֵי אֲרוֹמָמְךָ:
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב
הוֹדוּ לַאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים
לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֻלוֹת לְבָדוֹ
לַעֲשֵׂה הַשְּׁמִים בְּתַבּוּנָה
לְרַקַּע הָאָרֶץ עַל-הַמַּיִם
לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֻלִּים
אֶת-הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשָׁלְתַּבְיּוֹם
אֶת-הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשָׁלוֹת בָּלִיָּלָה
לְמַכָּה מִצְרִים בְּכּוֹרֵיהֶם
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֹעַ נְטוּיָה
לְגֹזֵר יַם-סוּף לַגִּזְרִים
וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
וְנָעַר פְּרָעָה וַחֲלִלּוֹ בַּיָּם-סוּף

וְנִצָּעַק אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת-קִלְנוֹ וַיֵּרָא אֶת-עֲנָנּוֹ וְאֶת-עַמּוּלּוֹ וְאֶת-לַחְצָנוֹ:

וְנִצָּעַק אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ. כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים
הֵהֱם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-הָעֲבָדָה וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל
שׁוֹעַתָם אֶל-הָאֱלֹהִים מִן-הָעֲבָדָה:

וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קִלְנוֹ. כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
אֶת-נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-בְּרִיתוֹ אֶת-אֲבֹרָהֶם אֶת-יִצְחָק
וְאֶת-יַעֲקֹב:

וַיֵּרָא אֶת עֲנָנּוֹ. זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ. כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים:

וְאֶת עַמּוּלּוֹ. אֵלּוּ הַבָּנִים. כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּצּוּ פְּרָעָה לְכָל-עַמּוֹ
לֵאמֹר כָּל-הַבֶּן הַיְּלֹוֹד הַיֹּאֲרָה תִּשְׁלִיכֵהוּ וְכָל-הַבַּת תִּחְיֶינָה:

וְאֶת לַחְצָנוֹ. זֶה הַדַּחֲק. כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְגַם-רֵאִיתִי אֶת-הַלַּחֲץ
אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם:

וּיּוֹצֵאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה וּבַמָּרָא גָדֹל וּבָאֲתוֹת וּבַמִּפְתִּיּוֹת:

וּיּוֹצֵאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם. לא על ידי מלֶאכָה. ולא על ידי שָׂרָף. ולא על ידי שְׁלִיחַ. אֲלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבַעֲצָמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר. וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם בְּלִילָה הָזֶה וְהַכִּיתִי כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם וְעַד-בְּהֵמָה וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה:

וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֲנִי וְלֹא מֶלֶאכָה.
וְהַכִּיתִי כָל-בְּכוֹר. אֲנִי וְלֹא שָׂרָף.
וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי וְלֹא שְׁלִיחַ.
אֲנִי יְהוָה. אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה. זֶה הַדָּבָר. כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. הִנֵּה יַד-יְהוָה הַזֹּאת בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוּסִים בְּחֲמֹרִים בְּגַמְלִים בְּבָקָר וּבַצֹּאן דָּבָר כְּבֵד מְאֹד:

וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה. זֶה הַחֶרֶב. כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְחִרְבוֹ שְׁלֹפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל-יְרוּשָׁלַם:

וּבַמָּרָא גָדֹל. זֶה גְלוּי שְׂכִינָה. כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לְבוֹא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסַּת בָּאֲתוֹת וּבַמּוֹפְתִים וּבַמִּלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ נְטוּיָה וּבַמּוֹרָאִים גְּדֹלִים כָּל אֲשֶׁר-עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:

וּבָאֲתוֹת. זֶה הַמַּטֶּה. כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְאֶת-הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה-בּוֹ אֶת-הָאֲתוֹת:

מִה-אֲשִׁיב לִיהוָה כָּל-תַּגְמוּלוֹתַי עָלַי: כּוֹס-יִשׁוּעוֹת אֲשֶׁא וּבָשֶׂם יְהוָה אֶקְרָא: נְדָרֵי לִיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדֶה-נָּא לְכָל-עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמְנוּתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְהוָה כִּי-אֲנִי עַבְדְּךָ אֲנִי-עַבְדְּךָ בֶן-אֲמָתְךָ פִּתְחַת לְמוֹסְרִי: לֹךְ-אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבָשֶׂם יְהוָה אֶקְרָא: נְדָרֵי לִיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדֶה-נָּא לְכָל-עַמּוֹ: בְּחֻצְרוֹת בֵּית יְהוָה בְּתוֹכִי יְרוּשָׁלַם הִלְלוּהָ:

הִלְלוּ אֶת-יְהוָה כָּל-גּוֹיִם שְׂפֹחוּהוּ כָל-הָאֲמִיּוֹת: כִּי גִבֹר עָלֵינוּ חֲסִדוֹ וְאַמֶּת-יְהוָה לְעוֹלָם הִלְלוּהָ:

הוֹדוּ לִיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לֹא-מֵרֶגֶז יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לֹא-מֵרוֹגֶז בֵּית-אֶהֱרֹן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לֹא-מֵרוֹגֶז יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

מִן-הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה:

יְהוָה לִי לֹא אֵירָא מִה-יַעֲשֶׂה לִי אֲדָם:

יְהוָה לִי בַעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשׂוֹנְאֵי:

טוֹב לְחַסּוֹת בִּיהוָה מִבְּטָח בְּאָדָם:

טוֹב לְחַסּוֹת בִּיהוָה מִבְּטָח בַּנְּדִיבִים:

כָּל-גּוֹיִם סָבְבוּנִי בָשֶׂם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:

סְבוּנִי גַם-סָבְבוּנִי בָשֶׂם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:

סְבוּנִי כְּדַבּוּרִים דַּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בָּשֶׂם יְהוָה כִּי אֲמִילָם:

דַּחַח דְּחִיתַנִּי לְנֶפֶל וִיהוָה עֲזָרָנִי:

עֲזֵי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי-לִי לִישׁוּעָה:

קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאֶהְלִי צְדִיקִים יִמִּין יְהוָה עָשָׂה חֵיל:

יִמִּין יְהוָה רֹמְמָה יִמִּין יְהוָה עָשָׂה חֵיל:

לֹא אָמוֹת כִּי-אֲחִיָּה וְאַסְפָּר מַעֲשֵׂי יְהוָה:

יִסֹר יִסְרֵנִי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנֵנִי:

פִּתְחוּ-לִי שַׁעֲרֵי-צֶדֶק אֲבֹא-בָם אוֹדָה יְהוָה:

זֶה-הַשַּׁעַר לִיהוָה צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ:

אוֹדָה כִּי עֲנִיתַנִּי וְתַהֲיִלִּי לִישׁוּעָה:

אוֹדָה כִּי עֲנִיתַנִּי וְתַהֲיִלִּי לִישׁוּעָה:

אָבֶן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה:

הלל

ימזגו כוס רביעי ויקרא עליו את ההלל.

שָׁפַךְ חֲמַתָּה אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נֹהוּ הַשָּׁמוֹ: שָׁפַךְ־עַל־יָהֶם זַעֲמָךָ וַחֲרוֹן אַפֶּךָ יִשִּׁיגֵם: תִּרְדֹּף בָּאֵף וְתִשְׁמִידִם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה:

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לִשְׁמֹךְ תָּן כְּבוֹד עַל־חֲסִדֶּךָ עַל־אַמְתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אִי־הֵנָּה אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵהֵינוּ בְּשִׁמִּים כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבִּיהֶם כָּסֹף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם: פָּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אֲזִנִּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמִּישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלָכוּ לֹא־יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם: כְּמוֹתֵם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר־בִּטַּח בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בִּטַּח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגָם הוּא: בֵּית אֶהְרֹן בִּטְחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגָם הוּא: יִרְאִי יְהוָה בִּטְחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגָם הוּא:

יְהוָה זָכְרָנוּ יִבְרַךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ אֶת־בֵּית אֶהְרֹן: יִבְרַךְ יִרְאִי יְהוָה הַקֹּסְטָנִים עִם־הַגְּדָלִים: יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי־אָדָם: לֹא הִמָּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָל־יֶרֶדִי דוֹמָה: וְאֵנְחָנוּ נִבְרַךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

אֶהְבְּתִי כִי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנִי: כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימִי אֶקְרָא: אֶפְפוּנִי חֲבַל־מָוֶת וּמִצָּרִי שְׂאוֹל מִצָּאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְטָה נַפְשִׁי: תַּנּוּן יְהוָה וְצָדִיק וְאֵלֵהֵינוּ מִרְחָם: שִׁמְר פְּתָאִים יְהוָה דְּלוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִּי כִי־יְהוָה גָּמַל עָלַיִכִּי: כִּי חָלַצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדָּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אֲמַרְתִּי בַחֲפוּזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

יִקַּח בִּידוֹ כוֹס יֵינִי. וישפוך בכלי שלש פעמים כשיאמר דם ואש ותימרות עשן וכן באומרו עשר מכות ישפוך עשר פעמים בכל מכה ישפוך מעט וכן דצ"ך עד"ש באח"ב טז הכל ט"ז פעמים.

ובמפתיים. זֶה הַדָּם. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְנִתַּתִּי מִזְבְּחִים בְּשִׁמִּים וּבְאֶרֶץ

דָּם. וְאֵשׁ. וְתִימְרוֹת עֶשֶׂן:

דָּבָר אֲחֵר.	
בְּיַד חֲזָקָה	שְׁתִּים.
וּבְזִרְזָע נְטוּיָה	שְׁתִּים.
וּבְמִקְרָא גָדֹל	שְׁתִּים.
וּבְאַתּוֹת	שְׁתִּים.
וּבְמִפְתִּיִם	שְׁתִּים.

אֵלּוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוִיִּים בְּמִצְרֵיהֶם. וְאֵלּוּ הֵן:

דָּם.	צִפְרִידָע.	כְּנִים.
עָרוֹב.	דָּבָר.	שָׁחִין.
בָּרָד.	אַרְבָּה.	חֲשָׁף.

מִכַּת בְּכוֹרוֹת:

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים:

דְּצ"ף. עַד"ש. בְּאַח"ב:

רבי יוסי הגלילי

רבי יוסי הגלילי אומר. מנין אתה אומר שלקו המצריים במצרים עשר מכות. ועל הים לקו חמשים מכות. במצרים מה הוא אומר. ויאמרו החרטמים אל-פרעה אצבע אלהים הוא. ועל הים מה הוא אומר. ויֵרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרֻהוּ בִּיהוָה וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוֹ: כֹּמָה לָקוּ בְּאֶצְבַּע. עֶשֶׂר מִכּוֹת. אֲמֹר מַעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

רבי אליעזר אומר. מנין שכל-מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים במצרים היתה של ארבע מכות. שְׁנַאֲמַר. **יִשְׁלַח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וַצָּרָה מִשְׁלַחַת מַלְאָכֵי רָעִים.** עֲבָרָה אַחַת. וְזַעַם שְׁתֵּים. וַצָּרָה שְׁלֹשׁ. מִשְׁלַחַת מַלְאָכֵי רָעִים אַרְבַּע. אֲמֹר מַעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מִכּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאֲתֵים מִכּוֹת:

רבי עקיבא אומר. מנין שכל-מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים במצרים היתה של חמש מכות. שְׁנַאֲמַר. **יִשְׁלַח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וַצָּרָה מִשְׁלַחַת מַלְאָכֵי רָעִים.** חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת. עֲבָרָה שְׁתֵּים. וְזַעַם שְׁלֹשׁ. וַצָּרָה אַרְבַּע. מִשְׁלַחַת מַלְאָכֵי רָעִים חֲמִשׁ. אֲמֹר מַעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאֲתֵים וְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

דיינו

כמה מעלות טובות למקום עלינו:

אלו הוציאנו ממצרים.

ולא עשה בהם שפטים

אלו עשה בהם שפטים.

ולא עשה באלהיהם

אלו עשה באלהיהם.

ולא הרג בכוריהם

אלו הרג בכוריהם.

ולא נתן לנו את-ממוננו

דינו:

דינו:

דינו:

דינו:

הרחמן הוא יברך את השלחן הזה שאכלנו עליו ויסדר בו כל-מעדני עולם. ויהיה כשלחנו של אברהם אבינו. כל-רעב ממנו יאכל. וכל-צמא ממנו ישתה. ואל יחסר ממנו כל-טוב לעד ולעולמי עולמים. אמן: הרחמן הוא יברך בעל הבית הזה ובעל הסעודה הזאת. הוא ובניו ואשתו וכל-אשר לו. בבנים שיחיו. ובנכסים שיירבו. ברוך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה. ויהיו נכסיו ונכסיו מצליחים וקרובים לעיר. ואל יזדקק לפניו ולא לפנינו שום דבר חטא וזרהור עון. שש ושמיח כל-הימים בעשר וכבוד. מעתה ועד עולם. לא יבוש בעולם הזה. ולא יכלם לעולם הבא. אמן כן יהי רצון:

הרחמן הוא יחיינו ויזכנו ויקרבנו לימות המשיח ולבנין בית המקדש ולחיי העולם הבא.

מגדול ישועות מלכו ועשה-חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד-עולם:

כפירים רשו ורעבו ודרשי יהוה לא-יחסרו כל-טוב:

נערהייתי גם-זקנתי ולא-ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש-לחם:

כל-היום חונן ומלוה וזרעו לברכה:

מה-שאכלנו יהיה לשבעה.

ומה-ששתינו יהיה לרפואה.

ומה-שהותרנו יהיה לברכה.

כדכתיב. ויתן לפניהם ויאכלו ויותרו כדבר יהוה:

ברוכים אתם ליהוה עשה שמים וארץ:

ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו:

יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את-עמו בשלום:

עושה שלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו. ועל כל-עמו ישראל ואמרו אמן:

בוס-ישועות אשא ובשם יהוה אקרא :

סברי מרנן - לחיים

ויכין לפטור בברכה זו גם כוס רביעי

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא פרי הגפן:

וישתהו בהסבה

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. האל אבינו. מלכנו. אדירנו.
בוראנו. גואלנו. קדושנו. קדוש יעקב. רוענו רועה ישראל. המלך
הטוב. והמטיב לכל. שבכל-יום ויום הוא הטיב לנו. הוא מטיב לנו.
הוא ייטיב לנו. הוא גמלנו. הוא גומלנו. הוא יגמלנו לעד חן וחסד
ורחמים ורינוח והצלחה וכל-טוב:

הרחמן הוא ישתבח על כבודו:
הרחמן הוא ישתבח בשמים ובארץ:
הרחמן הוא ישתבח בנו לדור דורים:
הרחמן הוא קרן לעמו ירים:
הרחמן הוא יתפאר בנו לנצח נצחים:
הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד ולא בבזוי
בהתר ולא באסור בנחת ולא בצער:
הרחמן הוא יתן שלום בינינו:
הרחמן הוא ישלח ברכה רוחה והצלחה בכל-מעשה ידינו:
הרחמן הוא יצליח את-דרכינו:
הרחמן הוא ישבור על גלות מהרה מעל צוארנו:
הרחמן הוא יוליכנו מהרה קוממיות לארצנו:
הרחמן הוא ירפאנו רפואה שלמה.
רפואת הנפש ורפואת הגוף:
הרחמן הוא יפתח לנו את-ידו הרחבה:
הרחמן הוא יברך כל-אחד ואחד ממנו בשמו הגדול
כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב.
בכל מכל כל.
כן יברך אותנו יחד ברכה שלמה.
וכן יהי רצון ונאמר אמן:
הרחמן הוא יפרוש עלינו סבת שלומו:

בשבת הרחמן הוא ינחילנו עולם שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

הרחמן הוא ינחילנו יום שכלו טוב:
הרחמן הוא יגיענו למועדים אחרים הבאים לקראתנו לשלום:

הרחמן הוא ישע תורתו ואתגבתו בלבנו ותהיה יראתו על פנינו
לבלתי נחטא. ויהיו כל-מעשינו לשם שמים:

אלו נתן לנו את-ממונם.

דינו: ולא קרע לנו את-הים
אלו קרע לנו את-הים.

דינו: ולא העבירנו בתוכו בחרבה
אלו העבירנו בתוכו בחרבה.

דינו: ולא שקע צרינו בתוכו
אלו שקע צרינו בתוכו.

דינו: ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה
אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה.

דינו: ולא האכילנו את המן
אלו האכילנו את המן.

דינו: ולא נתן לנו את השבת
אלו נתן לנו את השבת.

דינו: ולא קרבנו לפני הר סיני
אלו קרבנו לפני הר סיני.

דינו: ולא נתן לנו את התורה
אלו נתן לנו את התורה.

דינו: ולא הכניסנו לארץ ישראל
אלו הכניסנו לארץ ישראל.

דינו: בנה לנו את בית המקדש

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו. הוציאנו
ממצרים. עשה בהם שפטים. עשה באלהיהם. הרג בכוריהם. נתן לנו
את-ממונם. קרע לנו את-הים. העבירנו בתוכו בחרבה. שקע צרינו
בתוכו. ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. האכילנו את המן. נתן לנו
את השבת. קרבנו לפני הר סיני. נתן לנו את התורה. הכניסנו לארץ
ישראל. ובנה לנו את בית הבחירה. לכפר על כל-עוונותינו:

פסח מצה ומרור

רבן גמליאל היה אומר. כל-מי שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח.
לא יצא ידי חובתו. ואלו הן.

פסח. מצה. ומרור:

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שְׁנָאֵמַר. וְאִמְרַתֶּם זִבְח־פֶּסַח הוּא לִיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל-בְּתֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת-מִצְרַיִם וְאֶת-בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

יגביה את המצה העליונה ויאמר מצה זו

מִצָּה זוֹ שְׁאַנְחֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בִּצְקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ. עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם מִיָּד. שְׁנָאֵמַר. וַיֹּאפּוּ אֶת-הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֹגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמַץ כִּי-גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֵּמָה וְגַם-צִדָּה לֹא-עָשׂוּ לָהֶם:

יאחז המרור בידו ויאמר מרור זה

מָרֹר זֶה שְׁאַנְחֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁמָּרְרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שְׁנָאֵמַר. וַיִּמְרְרוּ אֶת-חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבְכָל-עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֶת כָּל-עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר-עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ:

חצי הלל

בְּכָל-דּוֹר וְדוֹר חַיִּב אָדָם לְהִרְאוֹת אֶת-עַצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. שְׁנָאֵמַר. וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: שֶׁלֹּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּלִבָּד גָּאֵל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֲלֹא אִף אוֹתֵנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם. שְׁנָאֵמַר. וְאוֹתֵנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אוֹתֵנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל הָר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל הַיְכָלְךָ. וְעַל מַעֲוֹנֶךָ. וְעַל דְּבִירְךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו. אָבִינוּ. רַעֲנוּ. זִנְנוּ. פָּרַסְנוּ. כִּלְכִּלְנוּ. הָרוֹיַחְנוּ הָרוּח־לָנוּ מִהֵרָה מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ. וְנָא. אֵל תַּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לִיְדֵי מַתָּנוֹת בָּשָׂר וָדָם. וְלֹא לִיְדֵי הַלֹּאָתָם. אֲלֵא לִיְדֵךְ הַמְּלָאָה וְהַרְחֻבָּה. הַעֲשִׂירָה וְהַפְתּוּחָה. יְהִי רָצוֹן שְׁלֹא נִבּוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְלֹא נִכָּלָם לְעוֹלָם הַבָּא. וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחְזִירָנָה לְמַקְוָמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

בשבת אומרים

רָצָה וְהַחֲלִיצָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי. הַשְּׁבֵת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מְלַפְּנֶיךָ. נִשְׁבּוֹת בּוֹ וְנִנְחַת בּוֹ וְנִתְעַנֵּג בּוֹ כְּמִצְוֹת חֻקֵּי רָצוֹנְךָ. וְאַל תְּהִי צָרָה וְיִגּוֹן בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַנְּחֻמוֹת. וְהִגַּם שְׂאֵכְלָנוּ וְשִׁתֵּינוּ חֲרָבָן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ לֹא שָׁכְחָנוּ. אֵל תִּשְׁכַּחְנוּ לְנִצָּח וְאַל תִּזְנַחְנוּ לְעַד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוּרֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד עֲבָדְךָ. וְזִכְרוֹן כָּל-עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לְפִלְטָה לְטוֹבָה. לַחֲנוּן לַחֲסֵד וּלְרַחֲמִים. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם.

בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. בְּיוֹם טוֹב מְקָרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה.

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. וְזָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחַנּוּן וְחִמּוּל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וְתַבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם וְאוֹמֵר בְּלֻחַשׁ אֲמֵן:

אם הם שלשה אומר המברך

הב לן ונברך למלכא עלאה קדישא:

והמסובים עונים שמים

המברך אומר

ברשות מלכא עלאה קדישא.

בשבת וברשות שבת מלכתא.

וברשות יומא טבא אושפיזא קדישא.

וברשות מורי ורבותי וברשותכם.

נברך (אלהינו) שאכלנו משלו:

והמסובים עונים

ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו הגדול חיינו:

המברך חוזר

ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו הגדול חיינו:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. האל הון אותנו ואת העולם כלו בטובו. בחרן בחסד בריוח וברחמים רבים. נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו. ואל יחסר לנו מזון תמיד לעולם ועד. כי הוא אל זן ומפרנס לכל. ושלחנו ערוף לכל. והתקין מחיה ומזון לכל בריותיו אשר ברא ברחמיו וברוב חסדיו. באמור. פותח את ידך ומשביע לכל חיי רצון. ברוך אתה יהוה. הון אתה הכל:

נודה לך יהוה אלהינו על שהנחלת לאבותינו. ארץ חמדה טובה ורחבה. ברית ותורה חיים ומזון. על שהוצאתנו מארץ מצרים. ופדיתנו מבית עבדים. ועל בריתך שחתמת בבשרנו. ועל תורתך שלמדתנו. ועל חקי רצונך שהודעתנו. ועל חיים ומזון שאתה זן ומפרנס אותנו:

על הכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך. ומברכים את שמך. באמור. ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך. ברוך אתה יהוה. על הארץ ועל המזון:

יכסה את המצה ולוקח את הכוס בידו עד גאל ישראל ויאמר

לפיכך אנחנו חייבים. להודות. להלל. לשבת. לפאר. לרומם. להדר. ולקלס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו. הוציאנו מעבדות לחרות. ומשעבוד לגאולה. ומיגון לשמחה. ומאכל ליום טוב. ומאכלה לאור גדול. ונאמר לפניו הללויה:

הללויה הללו עבדי יהוה הללו את-שם יהוה: יהי שם יהוה מברך מעתה ועד-עולם: ממזרח-שמש עד-מבואו מהלל שם יהוה: רם על-כל-גוים יהוה על השמים כבודו: מי כיהוה אלהינו המגביה לשבת: המשפילי לראות בשמים ובארץ: מקימי מעפר דל מאשפת ירים אביון: להושיבי עם-נדיבים עם נדיבי עמו: מושיבי עקרת הבית אם-הבנים שמחה הללויה:

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז: היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו: הים ראה וינס הירדן יסב לאחור: ההרים רקדו כאילים גבעות כבני-צאן: מה-לך הים כי תנוס הירדן תסב לאחור: ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני-צאן: מלפני אדון חולי ארץ מלפני אלוה יעקב: ההפכי הצור אגם-מים חלמיש למעינו-מים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים. והגיענו הלילה הזה. לאכול בו מצה ומרור. כן יהוה אלהינו ואלהי אבותינו הגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראתנו לשלום. שמחים בבנין עירך. וששים בעבודתך. ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון. ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשונו. ברוך אתה יהוה גאל ישראל:

וישתה את הכוס בהסבה בלי ברכה

רְחֻצָּה

יִרְחֹץ יָדָיו. וְקוּדֵם שִׁינְגָבֵן יִגְבִּיהֶן כִּנְגֵד פָּנָיו וַיִּבְרַךְ

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל נְטִילַת יָדִים:

מוֹצֵיא מַצָּה

יִקַּח שְׁלֹשֶׁת הַמִּצּוֹת וַיִּבְרַךְ הַמוֹצֵיא

עֲיִנֵּי-כָל אֱלֹיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן-לָהֶם אֶת-אֲכָלָם בְּעֵתָּה: פּוֹתֵחַ
אֶת-יָדְךָ וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל-חַי רֶצֶון:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמוֹצֵיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ:

יִשְׁמִיט מִצָּה הַתַּחֲתוֹנָה וַיִּבְרַךְ עַל הַשְׁלִימָה וּהַפְרוּסָה עַל אֲכִילַת מִצָּה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל אֲכִילַת מַצָּה:

יֹאכֵל בַּהֲסָבָה

מְרוֹר

יִקַּח כִּזִּית (כ"ט גרס) מְרוֹר וַיִּטְבֵּל אוֹתוֹ בַּחֲרוּסֶת וַיִּנְעַר מֵעַט מֵהַחֲרוּסֶת שֶׁעָלָיו

כְּדֵי שִׁישָׁאֵר בּו קֶצֶת מֵרִירוֹת

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל אֲכִילַת מְרוֹר:

יֹאכֵלנוּ בְּלִי הַסָּבָה

פוֹרֶךְ

יִקַּח מִצָּה הַשְּׁלִישִׁית וַיִּבְצַע מִמֶּנָּה בִּזִּית וַיִּקַּח כִּזִּית מְרוֹר וַיִּכְרוֹךְ שְׁנֵיהֶם יַחַד

וַיִּטְבֵּלֶם בַּחֲרוּסֶת וַיֹּאמֶר

מַצָּה וּמְרוֹר בְּלֹא בְּרָכָה. זָכָר לְמִקְדָּשׁ. בְּיָמֵינוּ יִחַדְּשׁ. כְּהִלָּל הַזָּקֵן
שֶׁהָיָה פּוֹרֶכֶן וְאוֹכֵלָן בְּבֵית אֲחִתָּה. לְקַיֵּם מִה-שְׁנֵאָמַר. עַל-מִצּוֹת וּמְרוֹרִים
יֹאכֵלָהּ:

וַיֹּאכֵלֶם בַּהֲסָבָה

שְׁלֶחַן עוֹרֵךְ

יֹאכֵל סְעוּדָתוֹ בְּשִׁמְחָה וְלֹא יֵשֶׁבֶע הָרֵבָה כְּדֵי שִׁיּוּכֵל לֹאכּוֹל אִפִּיקוֹמֵן בְּתִיאֲבוֹן

יֹאכֵל בִּיצָה וְקוּדֵם שִׁיאֲכַלְנָה יֹאמֶר

זָכָר לְקֶרְבֵּן חֲגִיגָה

צָפוֹן

אַחֵר שֶׁגִּמַּר סְעוּדָתוֹ יִקַּח חֲצִי הַמִּצָּה שֶׁשָּׁמַר לִאִפִּיקוֹמֵן וַיֹּאכֵל מִמֶּנּוּ שְׁתֵּי כִזִּיתוֹת

בַּהֲסָבָה וְאִם הוּא חָלַשׁ וְקָשָׁה עָלָיו לֹאכּוֹל שְׁתֵּי כִזִּיתוֹת יֹאכֵל רֶק כִּזִּית אַחַת

וַיֹּאכֵל אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם אֶחָד וְלֹא בְּשְׁתֵּי מִקּוֹמוֹת וַיִּזְהַר לֹאכְלוֹ קוּדֵם חֲצוֹת וְלֹא יֹאכֵל

שׁוּם דָּבָר אַחֲרָיו וְקוּדֵם שִׁיאֲכַלְנוּ יֹאמֶר

זָכָר לְקֶרְבֵּן פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשֶּׁבַע:

בְּרֶךְ

יִמְזַגוּ כּוֹס שֶׁל אֱלִיָּהוּ וּפּוֹתֲחִים אֶת הַדֶּלֶת יִטּוּל מִיָּם אַחֲרוֹנִים וַיֹּאחֲזוּ בִידוֹ כּוֹס

שְׁלִישִׁי וַיִּבְרַךְ בְּרַכַּת הַמִּזּוֹן וְקוּדֵם שִׁיבְרַךְ יֹאמֶר

אֲבָרְכָה אֶת-יְהוָה בְּכָל-עֵת תְּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמָע
אֶת-הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאַת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי-זֶה כָּל-הָאָדָם: תְּהִלַּת יְהוָה
יִדְבֹּר-פִּי וַיִּבְרַךְ כָּל-בָּשָׂר שֶׁם קִדְּשׁוּ לְעוֹלָם וָעֵד: וְאַנְחֵנוּ נִבְרַךְ יְהוָה
מִעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּיָהּ: וַיְדַבֵּר אֵלֶּי זֶה הַשְּׁלָחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה: